AGRILAND
flourish
a thought for biofarming

સંપાદન અને લેખન : હેમંત રાવલ, ડો. મુકેશ પટેલ, ગની પટેલ

જીરૂના પાકની જૈવિક ખેતી પદ્ધતિ

જીરૂએ આપણા દેશને હૂંડિયામણ કમાવી આપનાર અગત્યનો મસાલા પાક છે. વિશ્વમાં ભારત એ જીરૂનો સૌથી મોટો ઉત્પાદક અને વપરાશકાર દેશ છે. જીરૂનું વાવેતર દેશમાં ગુજરાત અને રાજસ્થાનના સૂકા અને અર્ધસૂકા જીલ્લાઓમાં મોટા પાયે થાય છે. જીરૂની ખેતી વધુ કાળજી માંગી લેતો સંવેદનશીલ પાક હોવાથી ખડૂતોએ જીરૂ પાકતા સુધી સજાગ રહેવું ખૂબ જરૂરી છે.

મુખ્ય જીવાતો

થ્રિપ્સ

મોલો

સફેદમાખી

મુખ્ય રોગ

પીળીયો (સૂકારો)

કાળીયો (ચર્મી)

ધોળીયો (ભુકીછારો)

આપણાં મિત્ર કિટકો

ક્રાયસોપાની ઇયળ

પુખ્ત ક્રાયસોપા

લેડીબર્ડની ઇયળ

પુખ્ત લેડીબર્ડ

એફેલીનીડ વાસ્પ

બ્રુમોઇડસ સ્ટુરેલીસ

પ્રોસ્પેટેલા

પ્રીડેટરી માઇટ્સ

એન્કારસીયા ફોરમોસા

ટ્રાઇકોગામા

જૈવિક વ્યવસ્થાપન

૧. રોગમુક્ત ખેતરની પસંદગી કરવી.

૨. પાકની ફેરબદલી કરવી

૩. રોગમુક્ત બિયારણની પસંદગી કરવી. જીરૂમાં આવતા રોગ મુખ્યત્વે બીજ દ્વારા તથા જમીનમાં રહેલા આગલા જીરૂના પાકના અવશેષોથી થાય છે.

૪. જીરૂના બિયારણને મોનીટર ૫ ગ્રામ પ્રમાણે પટ આપવો જેથી બીજમાં રહેલા રોગકારકોને સારી રીતે નિયંત્રીત કરી શકાય.

૫. નવેમ્બર માસમાં જીરૂનું વાવેતર કરવાથી રોગનું પ્રમાણ ઘટાડી શકાય છે.

૬. નાના-નાના ક્યારા બનાવવા તથા હળવું પિયત આપવું જેથી બિયારણ એક બાજુ તણાઇને આવી શકે નહી.

૭. આખા ક્યારા પાણીથી ભરેલા રાખવા નહી.

૮. નાઇટ્રોજન યુક્ત ખાતરનો ખૂબ જ જાળવીને ઉપયોગ કરવો.

૯. વાવતી વખતે ક્યારામાં ૨૫૦ ગ્રામ મોનીટર + ૧૦૦ ગ્રામ માઇકોઝોન સાથે ૫૦ કિલો સારૂ કોહવાયેલુ છાણીયુ ખાતર મિક્સ કરીને એક એકર દીઠ ક્યારામાં આપવું.

૧૦. ફુલ બેસવાના સમયે અને દાણા બંધાય (ક્રિટીકલ અવસ્થા) ત્યારે પાણી અવશ્ય આપવું.

૧૧. યલ્લો સ્ટિકી ટ્રેપ ૪૫ દિવસ બાદ એક એકર દીઠ ૨૦ નંગ ગોઠવવા

૧૨. એક એકર દીઠ ૧ સોલાર લાઇટ ટ્રેપનો ઉપયોગ કરવો.

૧૩. વાવેતર દરમિયાન એક એકરમાં મોનીટર ૨૫૦ ગ્રામ + સુડોઝોન ૫૦૦ ગ્રામ જમીનમાં આપવાથી રોગકારક ફુગ, બેક્ટેરીયા તથા કૃમિનું નિયંત્રણ થાય છે.

૧૪. પાકના ૪૫ દિવસ બાદ જમીનમાં મોનીટર ૨૫૦ ગ્રામ + બાયોફીલ્ડ કોમ્બો ૩ કિલો પ્રમાણે આપવું.

૧૫. પાક ૪૫ દિવસનો થાય ત્યારે સેફ્રોન ૫૦ ગ્રામ + બાયોફીલ્ડ ૩૦ મિલી. + રનોફ ૫ મિલી. પ્રમાણે ૧૫ લિટરના પંપ દીઠ મિક્સ કરી છંટકાવ કરવાથી ભુકીછારાનું નિયંત્રણ થશે.

૧૬. પાકના ૬૦ દિવસે ૧૫ લિટરના પંપ દીઠ સ્માર્ટઝીંક ૧૫ ગ્રામ + વેનગાર્ડ ૧૫૦૦પીપીએમ. ૬૦ મિલી. + રનોફ ૫ મિલી. નો છંટકાવ કરવાથી પાકમાં ઝીંકની ઉણપ દૂર થાય છે અને છોડમાં નાઇટ્રોજન ચયાપચયની પ્રક્રિયા ઝડપી બનાવે છે સાથે કિટકોનું નિયંત્રણ થાય છે.

૧૭. પાકના ૭૫ દિવસે એન્ટીટી ૪૫ મિલી. + લાઇફલાઇન ૪૫ મિલી. + રનોફ ૫ મિલી. ૧૫ લિટરના પંપ દીઠ છંટકાવ કરવાથી ફુગજન્ય રોગનું નિયંત્રણ થાય સાથે સૂક્ષ્મ પોષક તત્વોની પૂર્તિ સાથે છોડનો સર્વાંગી વૃદ્ધિ વિકાસ થાય.

નોંધ : જીરૂના પાકમાં ૩૫ દિવસ પછી વાદળછાયું વાતાવરણ બને ત્યારે પીયત પાણી આપવાનું બંધ રાખવું અને કાળીચર્મીથી બચવા માટે એન્ટીટી ૪૫ મિલી. અને સેફ્રોન ૬૦ ગ્રામ પ્રતિ પંપ ના પ્રમાણ થી ધાંટો છંટકાવ કરવો હિતાવહ છે.

એગ્રીલેન્ડના જૈવિક ઉત્પાદનોનું જીરૂના પાકમાં એક એકર દીઠ પ્રમાણ

મોનીટર ૧ કિલો	બાયોસોફ્ટ ૫૦૦ ગ્રામ	બાયોફીલ્ડ કોમ્બો ૩ કિલો	માઇકોઝોન ૧૦૦ ગ્રામ	સેફ્રોન ૧ કિલો	બાયોફીલ્ડ ૧ લિટર	સ્માર્ટઝીંક ૫૦૦ મિ.લી.

રનોફ૧૦૦ ૨૫૦ મિલી.	વેનગાર્ડ ૧૫૦૦ ppm ૧ લિટર	એન્ટીટી ૫૦૦ મિ.લી.	લાઇફલાઇન ૫૦૦ મિ.લી.	યલ્લો સ્ટીકી ટ્રેપ -બ્લ્યુ સ્ટીકી ટ્રેપ ૪૦ નંગ

AGRILAND

Surface Technology | ISO 9001:2015 | IMO Approved | CRISIL MSE 2 Rated Company | DSIR Approved R&D Center | ZED Certification | GeM Approved

એગ્રીલેન્ડ બાયોટેક લીમીટેડ, ૩૬,પ્રીન્સ ઇન્ડસ્ટ્રીઅલ એસ્ટેટ, મોટા-મોતીપુરા(સમલાયા), ૩૯૧૫૨૦, તા.સાવલી, જી.વડોદરા,ગુજરાત. મો.૯૬૮૭૬૭૧૫૫૫